

Izhaja trikrat na teden vsaki torek, četrtek in soboto.

Stane za celo leto za Ameriko (izven Chicago) \$3.00. Za Evropo \$3.50. Za Chicago \$3.50.

Issued three times a week every Tuesday, Thursday and Saturday.

Subscription for United States (except Chicago) per year \$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chicago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1910, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Nesloga tlači

ŠTEV. (No.) 110.

CHICAGO, ILL., PONDELJEK, 19. SEPTEMBRA—TUESDAY, SEPTEMBER 19, 1922.

LETO (Vol.) VIII

VOJSKA NA BALKANU NEIZOGIBNA.

TURKI HOČEJO CARIGRAD IN TRACIJO ZA VSAKO CENO.
— ANGLEŽI PRIPRAVLJENI BRANITI DARDANELE IN CARIGRAD IN DOVAŽAJO SVOJE ČETE.

Carigrad, 18. sept. — Položaj na bližnjem vzhodu postaja bolj in bolj kritičen vsako minuto. Kemal Paša, vodja turških nacionalistov, je poslal zaveznikom odgovor v obliki ultimatum, kateri se glasi: "Carigrad in Tracijo, ali pa boj z nami!"

Iz tega je sklepati, da so Turki odločni iti v boj za Carigrad ne glede če pritem doživijo poraz, ali pa zmago. Pijani so zmage nad Grki in islamski duh jih je omamila, da zopet žele masčevanje nad kristjani. Turki se pripravljajo in hite na vso moč s pripravami za ofenzivo proti Carigradu. Zadržna poročila poročajo, da stoji že nad 70 tisoč turških vojakov pripravljenih in čakajo samo še povelja, da udarijo na Carigrad in Dardanele. Večja vojaška moč, pa se vežba in pripravlja še v ozadju, ki bo tudi pripravljena za boj v par dneh. S pogledom na to, čaka zaveznike težka naloga preprečiti Turkom zavzetje Carigrada.

Angleška vojaška oblast v Carigradu in na bližnjem vzhodu je mobilizirala vsak porabni parnik in hiti prevažati iz vseh krajev svoje čete v Carigrad in Dardanele, da iste brani pred vpadom turških nacionalistov. Tudi večji del angleškega vojnega brodovlja je baje na poti v Dardanele, da pomaga pri obrambi istih proti Turkom. Anglija je odločna braniti Carigrad in je že naprosila tudi vse svoje kolonije za pomoč v tem slučaju. Naprosila je tudi balkanske male države, kot Jugoslavijo in Romunijo za sodelovanje proti Turkom v slučaju, da isti poizkusijo prodreti — kar je skoro gotovo, da bodo — nazaj na evropski kontinent.

Francija in Italija pa igrata v tem slučaju bolj čudno in nerazumljivo ulogo. Francija bi rada ostala prijateljica Turkov in male balkanske antante, toda oboje ne bo mogoče in odločiti se bo mogla prej ali slej samo za eno stran. Vsled tega tudi obe Francija kot Italija ste nasprotni načrtom Anglije, ki hoče takoj z vojaško silo proti Turkom, ki so se odločili prodreti nazaj v Evropo. Balkanski zavezniki Grki, Jugoslavlani in Romuni, so se odločno postavili na stališče, da bodo zabranili vsak poizkus Turkov, da pridejo nazaj na evropski kontinent. In ravno to Francijo in Italijo skrbi in sedaj spletakarite obe, da bi Anglija predlagala svoje narejene načrte, ki jih je razgrnila pred svetom glede Carigrada in Dardanel.

Kemal Paša ima poleg vsega pa veliko pristašev, ki širijo uporni duh (Dalje na 3. strani.)

SMIRNA V RAZVALINAH.

ZA RAZDEJANJEM PRIHAJAJO MED PREBIVALSTVO KUŽNE BOLEZNI.

Smirna, 18. sept. — Najnovejša poročila iz Smirne in okolice naznajo, da se mesto nahaja v razvalinah. Kar ni uničil grozni požar, ki so ga zantile razne turške tolovajske tolpe, to sedaj grozi uničiti še vojna in razne kužne bolezni, ki so se že pričele širiti med prebivalstvom Smirne.

Obljuba turških poveljnikov, da se tujcem in kristjanom ni potreba bati pred Turki nobene nevarnosti, je bila samo obljuba, ki pa ni držala niti en sam dan. Mahomedani prežeti z duhom zmage so začeli z masakriranjem in na žrtvenik kristjanstva so padale ogromne žrtve. Turek ostane vedno Turek. Turek je rojen krvolok in tak bo tudi ostal, dokler bo v njemu le kaplja mahomedanske krvi. Nad dvesto tisoč kristjanov raznih narodnosti je baje zapustilo svoja domovja v Smirni in okolici, ko je hrula proti njim turška vojska. Ubežniki so zapustili kontinent Male Azije, v kolikor se jim je posrečilo, da so mogli na parobrode in razne transporte, toda ostali so se razkropili, nekateri so postali žrtve turških krvolokov, drugi se skrivajo po deželi, da bi ne padli v roke Turkov, ki ne poznajo usmiljenja do kristjanov. Ubežnikom pomaga edino ameriška reševalna komisija, ki pa še ista sestoji iz samo šestere članov, kateri se trudijo z nadčloveškimi napor, da bi dali zavetja in pomoči beguncem.

Iz Carigrada poroča neki angleški poročevalni urad, da so Turki v Smirni zapalili bolnišnico, kjer se je nahajalo nad tisoč bolnikov. Skoro vsi bolniki so pomrli v plamenih. Tudi ameriška reševalna postaja je bila uničena v Smirni po požaru, ki so ga povzročili Turki. Mejem, ko ogenj uničuje poslopja in ko prihajajo med prebivalstvo kužne bolezni, turške tolpe neovirano koljejo naprej kristjane v veliki množini.

Urednik lista Kosmos v Smirni, ki je pravkar se izkrcal na nekem egejskem otoku, poroča, da so Turki zaslužili nad 25 tisoč deklet in žena, katere so bile odpeljane v no tranjost dežele in porazdeljene med turške vojake, da jih zlorabljajo in trpinčijo.

Brezdvomno je, za civilizirane narode Evrope skrajno sramotno, da puste krvoločnemu Turku uganjati taka grozodejstva, kakor jih počne na ubogimi kristjani v Mali Aziji. Sramotno je pravimo, za vso civilizirano Evropo, da v dvajsetem stoletju, ko se človeštvo baha, da je dospelo na višek s svojo kulturo, dopusti mirno izvrševati tako vnelovpajoče zločine nad mirnimi ljudmi, kakor to vrše sedaj Turki nad kristjani v Mali Aziji. S tem, da zavezniki molče na vsa ta dejanja Turkov, ki jih izvajajo nad kristjanstvom v Mali Aziji, si dajejo sami sebi slabo spričevalo, da so v res-

RAZNE NOVICE.

GOVERNOR COX DAROVAL 1. MILIJON MARK NEMŠKIM DIJAKOM.

Berolin, 18. sept. — Nemški Rdeči Križ je danes sporočil častnikarskim poročevalcem, da je bivši guvernator države Ohio, Mr. James M. Cox podaril 1 milijon mark za pomoč nemškim dijakom. Amerikanskega denarja je to nekako 700 dolarjev.

FORD ZAPIRA SVOJE TOVARNE.

Detroit, Mich. 18. sept. — Po vseh Fordovih tovarnah se pripravlja, da se iste danes zapre in v njih vstavi vsako obratovanje za nedoločen čas. V Detroitu, pravijo, da bo brez dela nad 50 tisoč Fordovih zaposlencev.

GOMPERS IN SODNIK DAUGHERTY V DVOBOJU.

Chicago, Ill. 18. sept. — Generalni pravdnik Daugherty in načelnik Delavske Federacije, Gompers dokazujeta eden drugemu nepostavno obnašanje pri sedanjih železniški stavki, proti kateri je Daugherty izdal sodno prepoved. Pri vsem tem vpitju, ki ga čuje javnost pa ne bo tako hudih reči. En čas bosta vpila, potem bosta pa zopet tiho! Delavstvo bo pa trpelo naprej.

BOLGARIJA NE BO ŠLA V VOJNO.

Sofija, 18. sept. — Bolgarski ministrski predsednik Stambouliski je izjavil na konferenci v Genovi, da Bolgarija ne bo iskala, kar je izgubila v zadnji vojni z mečem, ampak mirnim potom. Bolgarija je izjavila, da tudi nima več kakor samo 7 tisoč prostovoljcev v armadi. "Mi zahtevamo Tracijo nazaj in dostop do egejskega morja, ker sliši nam, ampak to zahtevamo mirnim potom!"

EDEN MRTEV IN DEVET PONESREČENIH PRI AVTOMOBILSKI DIRKI.

Kansas City, Mo. 18. sept. — Včeraj se je vršila v tem mestu avtomobilska tekma za prvenstvo v hitrosti. Pri dirki se je pripetila nesreča, da sta tekmeča trčila skupaj, kar je povzročilo ponesrečbo še ostalim. Eden izmed šoferjev je bil na mestu mrtev in 9 jih je skrajno nevarno poškodovanih.

KONGRES SE RAZIDE TA Teden.

Washington, D. C., 18. sept. — Kongresniki hite na vso moč, da zgotove svoje delo na sedanjem zasedanju. Koncem tedna upajo, da bo vse delo gotovo in potem bo kongres razpuščen do prihodnjega decembra.

nici le za svojo korist, kadar pa se gre za splošni blagobit vseh narodov, tedaj molče in drže križem roke.

OPERATORJI HOČEJO IZRABITI PRILIKO.

Chicago, Ill., 18. sept. — Kakor je bilo že prerokovano, da premogarski baronje ne bodo izgubili radi zadnje stavke niti enega samega facka, ampak, da bodo skušali, dobiti vse nazaj, karkoli jih je oškodovala zadnja premogarska stavka, to se sedaj uresničuje. Operatorji so dvignili ceno premogu pri toni za celih 50c. več, kot lansko l. pri proizvodnji. To je sedaj jasno in vprašanje je, odkod si jemljejo operatorji pravico, povišati dohotke, mejtem, ko se delavstvu ni sorazmerno povišala plača. Ako premogarji nameravajo izkoristiti položaj, radi tega, ker bo letošnje zimo primanjkovalo premoga in se s tem zaflikati svoje žepe, za kolikor so bili na izgubi s zadnjo stavko, je to kriminalno in vlada bi morala paziti na to, da bi se tega ne godilo, ako je njej res kaj za blagobit publike, kar tako rada povdarja, kadar delavstvo zahteva svoje pravice. Kriminalno je pravimo to veriženje, ker ti dohodki bodo pobasani v žepe premogarskih baronov in ubogi delavec ne bo imel od njih niti drobca koristi. Vlada, ki tako rada izdaja razne indžunkšne proti stavkam in delavskim gibanjem, naj sedaj odpre oči in to le pogleda od blizu. Ustavi naj to nepostavno veriženje operatorjev, drugače bo v kratkem zopet druga stavka, ki bo zopet privedla deželo v neprijetni položaj. Namesto, da boste iskali tedaj vzrokov in povodov za stavko, jih poglejte rajši danes, ker so jasni in očitni, da jih mora videti vsak, ako jih le hoče. Sedaj jih odstranite, pa bo spomlad mir.

MRS. HARDING SE VRAČA ZDRAVJE.

Washington, D. C., 18. sept. — Zdravstveno stanje soproge našega predsednika Hardinga se počasi vrača in bo v par tednih popolnoma okrevala.

IZ JUGOSLAVIJE.

"Življenje v Sloveniji." Pod tem naslovom je objavila "Epoha" od 20. m. m. dopis iz Slovenije, kjer pravi med drugim: "Politični boj je jako hud in se vodi v glavnem med demokrati (ki so mimogrede rečeno razdeljeni na dva tabora), socialisti in samostojneži z ene, — proti klerikalcem z druge strani. Vpliv onih poslednjih ("klerikalcev") se tu neverjetno močno občuti. Oni so odlično organizirani in so v Sloveniji skoraj nepremagljivi. V zadnjem času pa se zelo širi pokret radikalov. Po vsej priliki podpirajo to gibanje demokratski levicariji z g. Ravniharjem na čelu."

Nesrečna smrt. Voranc Zavrl, posestnik v Gornjem Zalogu je precej poškodovan dne 29. julija umrl. O njegovi smrti se razširjajo najrazličnejše govorice, katere bodo oblasti razjasnile.

Skrivnostni slučaj. Pri Velikih Laščah so našli ležati pod kozolcem neznan, poškodovan, hromo žensko. Reva je bila oblečena v rdeče perilo in bila je bosa. Nad levim očesom je imela kot pšenično zrno veliko, 4 cm. dolgo zasušeno kožno odrtno. Telo je polno gnojnih hrast. Napravila je vtis umobolne ženske. Rekla je, da se piše Mina Hafner, stara 56 let, podomače "Šimc" ali "Simc" iz Stare Loke. Rekla je, da sta jo odpeljala iz Škofje Loke dva moža na zeleno pobarvanem vozičku, v katerega je bila uprežena mula.

Smrtna nesreča na železnici. Iz nedeljskega večernega vlaka Celje-Maribor je padel v predoru med Pragerskim in Slov. Bistrico 26-letni rač. asistent, Franc Mlakar, doma iz Novega mesta. Prišel je pod kolesa ter mu je odtrgalo eno nogo, drugo pa zmečkalo. Nesreča se je zgodila bržkone radi tega, ker je bil vlak prenapolnjen. Med vožnjo v Maribor je ponesrečenec umrl. Pogreb je bil 23. avg. popoldne iz stolne cerkve v Mariboru.

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:		Italijanskim liram:	
500 kron	\$ 2.20	50 lir	\$ 2.90
1,000 kron	\$ 4.25	100 lir	5.30
5,000 kron	\$ 20.50	500 lir	25.00
10,000 kron	\$ 41.00	1000 lir	50.00

Za pošiljate v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Vpliv vere v Ameriki narašča.

(Uvodnik v Chicago Daily News, 9. sept.)

"Najnovejši census, katerega je prav kar objavila naša vlada, kaže, da je zadnjih deset let članstvo raznih cerkva napredovalo veliko nad napredkom števila prebivalstva. Nad 64 milijonov oseb spada več v razne cerkve kakor jih je spadalo pred desetimi leti, tako, da spada nekako 95 milijonov oseb v razne cerkve.

Veliko se je zadnjih trideset let pisalo, češ, da vera propada in da bo v nekoliko letih popolnoma izginila. Vendar vključ v vojnam in socialnim, industrijskim in političnim prekurcijam, verska moč našega naroda stanovito in rapidno narašča. Ne da se tajiti, da te številke kažejo veliko krepko moč teh duhovnih sil.

Pri raznih pojavih pa, ki se pojavljajo, kakor meteorji med nami nadomoma v javnem mnenju in prav tako hitro pa zopet izginjajo, mi ne vpoštevamo dovolj mogočnih skritih sil, ki omogočujejo pojave, na katere se sedanji napredek zida. Kakor popotnik, ki se pelje preko Amerike, gleda z velikim zanimanjem spreminjajoče se pokrajine, po katerih dirja njegov vlak, pri tem pa prav nič ne misli na mojstersko urejen in izdelan voz, v katerem sedi in ki ga pelje dalje in dalje, tako ljudstvo današnjih dni le prerado prezre mogočno silo, ki ga pelje do pravega napredka — t. j. vera.

Naj je to katoliška ali židovska ali protestantska vera, vse enako uče pokorščino in upoštevanje postavnega reča. Od zgodnje otroške mladosti, skozi razvijajoča in mladeniška leta, do pozne starosti vera neprestano uči vsakega posameznika o potrebi in koristi, pokorščine postavam božjim in državnim. Od najmanjše farmarske naselbine, kjer skoraj povsod protestantizem nadvladuje, do največjih naših mest, kjer kaže katolicizem svojo največjo moč, vse cerkve enako odločno stojijo na stališču reda in postave. Da se ta resnica spozna, ni treba drugega, kakor da premislimo razmere tam, kjer se postava in red ne drži in prelamlja — to je v vrste zločincev, pa bomo takoj spoznali nezmerno korist vpljiva cerkve. Vsi najbolj zagrizeni sovražniki reda in postave so največji sovražniki vere, kajti vedo, da bodo morali najprej uničiti vpliv vere, predno bodo mogli uničiti in podreti temelje zdrave in pravične vlade.

Če bi pa kdo tajil blagodejnost vpljiva cerkve pri vladnih stvareh, pa nikakor nihče ne bo mogel utajiti velikanskega vpljiva vere pri vzgoji. Prve verske šole so položile v svetnih znanostih podlago sedanjih državnih šol. Skoraj vsa vseučilišča so bila ustanovljena od cerkve ali po njenem vplivu in z njeno pomočjo. K tem vspohom vere, naj dodamo še velikanske zasluge, katere ima vera na polju dobrodelja in človekoljubja, pri napredku socialnega in javnega blaga, poleg tega, da je glavno delo vere bilo, da je zidala in gojila krepko duhovno življenje narodov.

Te značilne številke našega državnega ameriškega cenzusa so jako bodrilne, kajti jasno kažejo vsakemu, ki gleda preko sedanjih trenutnih homatij dalje v prihodnost, da vključ vsemu glavni toki našega narodnega življenja vendar teko čisti in močni."

Tako "Daily News."

Tako mislijo trezni možje, ki niso kaki duhovniki, tudi ne katoliki, tudi ne kaki verski fanatiki, temveč možje, ki trezno mislijo.

Kako trdi pa Prosveta in njeni trabantje?

Razoroževanje na morju.

Ameriški narod se je veselil s ponosom washingtonske razoroževalne konference in je bil s sklepom iste tudi zadovoljen, v kolikor je isto seveda razumel. V duhu tega mnenja, ki ga je pustila ta misel nismo bili tedaj razpoloženi se pripraviti z nikomur, če tudi smo bili mi najbolj prizojani s to razoroževalno konferenco. Mi smo bili vedno za mir in smo tudi sedaj, kot miroljubni Amerikanci. Vendar pa kljub vsemu smo dolžni, kot narod skrbeti za blagobit svoje države. Upoštevati moramo, kaj od nas zahtevajo razne potrebe v tem oziru, ki so nam neobhodno potrebne. Ali smo prišli že tako daleč, da vidimo kaj potrebujemo? Reči moramo, da ne.

Japonska vlada gradi naprej svoje križarje in bo postala v kratkem tako močna, kot Amerika če ne bolj. Anglija, katera v kratkem času lahko spremeni svoje trgovske ladje v bojne križarke nas nadkriljuje. In pri vsem tem ne smemo pozabiti, da sta Anglija in Japonska tajne zaveznice, ki postrani opazujeta naš trg v Daljnem vzhodu. Vse to je treba vpoštevati predno se bodo naši državni odločili, da bodo izvršili sklepe washingtonske konference, katera določa, da se več naših velikih bojnih ladij uniči, katere je naš narod s svojimi žulji zgradil. Ti možje naj pomislijo malo v bodočnost ki bo v doglednem času gotovo dovedla to deželo in Japonsko v konflikt. Gotovo skoro bo v istem času pokazala proti nam svoje lakomne zobe tudi Anglija. Tedaj bo naša državniki — ako je njim kaj mar blagobit države — uvideli, kako velikega kozla so naredili, ko so privolili, da se uničijo naše velike bojne ladje, kakor to zahteva washingtonsko razoroževalna konferenca.

Pred vsem je potrebno, da naši državni vidijo najprvo interese svoje lastne države. Potrebno je tudi, da država iste pripravljena v vseh ozirih čuva. Čuvati pa jih ne bo mogla, ako bo uničila svoje brodovje na katerega edino se moramo zanesti v obrambi pred sovražniki Azije in Evrope. To naj naši državni pomislijo predno bodo dovolili, da se uničijo tiste ladje naše mornarice, kakor je to določila washingtonska razoroževalna konferenca.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Ribnica, — Cleveland, Ohio. —

Well, well! Čas je že, da se oglasi malo proti onemu gospodu Po-rednemu, ki se oglašja iz West Parka. Kako se je kerle salabolsko mastil na ženitovanju Mlekarijevega Janeza. Ker se je ta kerle predznil pisati, kako se je zabaval in mastil na ženitovanju, sem dobil še jaz malo korajže in hočem vam malo opisati, kako sem se tudi jaz zabaval na stari ribniški "ohceti". Ker sem bil eden izmed povabljenih, zato sem se tudi jaz udeležil te redke ribniške slavnosti. Kaj mislite, kako vendar so bile tisti dan dolge ure, ko sem gledal Mlekarijevega Janeza, ko se je vozil okrog s svojo "izvoljenko". Vsi so bili bolj rdečih lic, kakor pa lanski sneg. Celi dan so se mi cedile sline po dobri kapljici "jakatu", ker sem mislil, nocoj pa tudi ni hudiča, da ga ne bi ruknili malo en prst pod nosom. Komaj se je zmrčilo, sem že stopal gori pred pet-in-petdeseti kari, da pridem prej na zaželjeni kraj v Kangelilejo. Ko sem stopil iz Broadway kare na 78 štrit, takoj vprašam, kje da je ženitovanje Mlekarijevega Janeza in njegove "izvoljenke."

Takoj mi pove neka gospa, ki je slišala moje vprašanje, da je še daleč gor na štapa štrit. Oh, devet oskubljenih petelinov sem vzkljnil, kam je Janez zlodja bežal s svojo boljšo polovico, saj mu je vendar ne mislim ukrasti. Mej tem godrnjanjem se mi približa neki deček in pravi, da mi hoče pokazati kje, da se vrši ženitovanje. V kratkem se res približam hiši, kjer se je vršilo ženitovanje. Komaj stopim pod streho že me nagovori s "Hello!" neki luškan kodrast srček. Najrajši bi jo bil vjel pa v žep djav, pa odnesel proti domu, odkoder sem prišel. Zatem me obstopijo Janez in drugi. V roke smo si segali in pozdravljali so me vsi. Pa mislite, da so me dolgo pustili v miru, kaj šele. Košarjeva Katra iz Dolenje vasi me je počrebra dregala in povpraševala če grem žnjo se enkrat zavrteti.

"Oh, s teboj pa še vedno, ker si luškana pa zavber!"

In res, stric tam v kotu so nategnili svoj meh in igrali so ribniško narodno himno "šuštar polko". Plesali smo, da smo bili vsi v luft saseem zahvalil Boga, da sem pri dobrem zdravju, da nimam nobenega kurjega očesa na nogah, ker drugače bi mi jih Katra gotov pohočila. Kelnarce so me obsule in mi ponujale sam sladki pop.

"Saj sem že itak preveč slačak, dajte mi rajši kaj hudega ali imate kakega "jakata" kaj pod streho?" Nasmejale so se mi, in pričele praviti, da ga že sedem let niso videli, poprej ga pa poznale niso.

Ha, to so ti tice, da ga jim ni para sem si mislil sam pri sebi. Še nekrat sva se zavrtela s Katro in moje grlo je postajalo vedno bolj nerodno, ker pravih medicinov s katerimi ga najrajše zdravim in ki nosijo na svojih flaškah posebne znake "Tračje mark Rozinovga Jakata" ni bilo, zato sem se kmalu naveličal in poslovil sem se iz ženitovanja. Vsi so me obstopili in bili so iznenadeni, da se tako hitro odpravljam prot idomu. Stisnil sem vsake-mu roko in prepevajoč odšel: "Zato gremo — ker njega "jakata" od nikoder ni!"

"Jakatov prijatelj."

Houston, Pa. — Dne 5. septembra smo imeli v našem mestu veliko katoliško slavnost. Blagoslovilo se je poljsko cerkev sv. Genovefe na vzhodnem delu College ulice. Cerkev je posvetil pittsburski škof Rt. Rev. Hugh C. Boyle v navzočnosti številne duhovščine, ki je prihitela od blizu in daleč. Po blagoslovljenju cerkve se je vršila velika parada po mestnih ulicah, v kateri je korakalo številno poljskih in drugih društev. Bila je to krasna de-

monstracija katoliške misli.

Poročevalec.

Indianapolis, Ind. — Cenjeni mi g. urednik: — Že dolgo ni nič slišati iz naše naselbine, zato sem se namenil jaz, da napišem par vrstic za preljubljeni list "Edinost." Iz naše naselbine smo čitali dopis, da so pred meseci ustanovili naši vrli fantje in možje moško društvo Najsvetejšega Imena. Kot je še mlado naše društvo, pa smo že izgubili enega izmed naših članov iz naše sredice. Zapustil nas je v svoji najlepši starosti 38. let. Pokojni je bil dober in blag mož in večletni cerkveni odbornik, ki je s svojim trudom veliko pripomogel k napredku naše župnije in bil je eden prvih, ki so delali za ustanovitev društva Najsvetejšega Imena. Prenesel je mnogo napadov od gotovih strani, toda, ker je bil mož značaja je vse mirno prenesel in delo krepko nadaljeval dokler ga ni Vsegamogočni poklical k sebi po plačilo. Ker je bil dober in zvest član našega društva je naša dolžnost, da se ga društveni sobratje vedno spominjamo v molitvah.

Obenem tudi naznanjam, da bo imelo naše društvo Najsv. Imena svojo skupno spoved in sv. Obhajilo četrto nedeljo tega meseca 24. septembra. Upati je, da se bodo vsi člani udeležili skupne spovedi in Obhajila, kakor tudi sprejema v društvo. Seja se bo vršila ob 7. uri zvečer v šolskih prostorih isto nedeljo.

Treba je, da na prihodnji seji naredimo tudi nekoliko programa za zimsko sezono. V poletnem času nismo nič storili za napredek društva, zato je potrebno, da se lotimo dela sedaj, ko bodo daljši večeri in ko bo več časa na razpolago. Vsi smo dolžni delovati za napredek društva in naše fare sv. Trojice. Vsakega je dolžnost da nekaj stori za napredek in da ni samo zapisan na papirju. Treba je tudi spolnovati cerkvene dolžnosti.

Na vse druge rojake, ki se niso člani tega društva pa apeliram, vsi pod okrilje tega prekoristnega društva Najsv. Imena, da bomo postali močni, da se bo naša armada ojačila in da bo v stanu braniti naše načela pred nasprotniki naše vere in naših cerkva. Fantje in možje vkup v to prelepo idealno društvo katoliške misli. Vkup pod zastavo Najsv. Imena. Naj ne bo niti enega, da bi se sramoval nositi na svojih prsih znak Najsv. Imena.

Pozdrav vsem faranom cerkve sv. Trojice v Indianapolis, kakor tudi vsem katoliškem Slovincem po širni Ameriki.

Član Najsv. Imena.

Waukegan, Ill. — Slovenski Pevski in dramatični klub, združenih društev, je 3. sept. uprizoril lepo dramatično igr "Deseti brat." Dasi je bilo silno vroče in neznosna sopenica tisti dan, vendar so igralci in igralkle vstrajali in igrili igrali zelo povoljno, da, nepričakovano dobro, ako upoštevamo vročino, s katero so se morali boriti. Tudi udeležba pri igri je bila zelo povoljna. Rojaki in rojakinje, se niso ustrašili sedeti in slediti igri, cele ure in to v tako hudi vročini. Ko bi odbor poprej vedel, da bo tako huda vročina, bi gotovo igr preložil za poznejši čas, a ker je bilo vse pripravljeno, ni preostajalo drugega, kot igrati, dasi je bilo težavno za igralce, kakor tudi za gledalce. Tudi pevci in pevke so vsled tega, da se kolikor mogoče ob kratkem naredi, izpustili iz programa nekoliko pesmi. Zapeli so le tri pesmi, eno pred igr in dve po igri. Ker je mnogo rojakov, ki so se vročine zbal, da niso k igri prišli, a igra bi zelo radi videli, drugi zopet, ki so prišli k igri, a do konca niso mogli vstrajati, da so odšli domov v senco še predno je bila igra končana. in

splošna želja je, da se igra ponovi, da bo dana priložnost vsem si igro ogledati, zato se bo igra ponovila enkrat v oktobru, najbrže 22. oktobra.

Podrobnosti bodejo še pravočasno poročane. Podrobnosti in ocena igre ne bodem tukaj opisoval, a rečem le, "čast komur čast" in čast gre našim vrlim igralcem in igralkam, vse, od največje, pa da najmanjše uloge, so bile tako izborno igrane, da bi delale čast največjemu gledališču. Tudi pevci in pevke niso zaostali, kakor preje, tako tudi sedaj so pokazali, da jim ga ni para blizu. Zatoraj najpristrčnejša zahvala vsem igralcem in igralkam, pevcem in pevkom, za vašo požrtvovalnost in vaš trud, delujte še znanprej vneto in neumorno za napredek in procvit slovenskega naroda.

Prisrčna hvala tudi vam dragi gostje, od blizu in daleč, ki ste s svojo prisotnostjo pripomogli do boljšega uspeha. Ostanite zvesti klubu in obiskujte njih prireditve, pa najsi bode že za to ali ono društvo, klub za vsa društva enako deluje, zato tudi vsi isto storite, in vspeh je vsem zagotovljen.

Toraj še enkrat, najpristrčnejšo zahvalo vsem, ki ste na en ali drug način pripomogli, da se je ta prireditev tako lepo obnesla.

Hvala in pozdrav vsem skupaj.

M. Ivanetič.

Pogreb Mrs. Gerbais, predsednice Materinskega društva župnije sv. Štefana je bil veličasten in udeležba je pokazala, kako je bila blaga pokojnica priljubljena v naselbini. Društva Krščanskih žena in mater se je zbralo na predvečer na njenem domu ob njenih parah in opravilo predpisane društvene molitve za to priliko. V cerkvi jo je čakalo z gorečimi svečami in ji delalo špalir, ko so jo prinesli v cerkev. Društvo sv. Neže, Katoliških Borštnaric, je pa trugo nosilo in večje število članic jo je spremljalo v kočiji z doma v cerkev in na pokopališče. Cerkevne obrede doma, na domu, v cerkvi in na pokopališču je izvršil g. župnik Rev. K. Zakrajšek. Po sveti maši v cerkvi je tudi imel nagovor, v katerem je povedal, da je posebno čudno v naši župniji, da naši dobri Marijini častilci umirajo ravno za kake velike pomenljive Marijine praznike. Tako tudi Mrs. Gerbais. Danes, na dan pogreba, je ravno glavni društveni praznik društva Krščanskih žena in Mater, katerega je bila Mrs. Gerbais lansko leto in letos predsednica in za katerega je delovala, da bi ga razširila med materami. Zdi se, kakor da bi jo Marija hotela imeti za ta praznik k sebi, da jo bo plačala za njeno ljubezen do Marije. To dejstvo je velika tolažba. Povedal je tudi, da je bila Mrs. Gerbais ena izmed najbolj delavnih žen za napredek cerkve in šole in župnije. Za obhajilno mizo je Mrs. Gerbais največ nakolektala. Za šolo je bila v prvih vrstah, ki so dali večje svote. Za vsako cerkveno prireditev je rada pomagala in kolektala. Prav nič se ni bala iti po hišah. Da, v cerkvi je veliko stvari, za katere je darovala, ki bodo lep spomin na njeno darežljivost. Kako je vse to častno za rajnko! In sedaj je rajnka dobila že plačilo pri Bogu za vse to. Iz hvaležnosti za vse to ji je gorel luster in oba svetilnika na obhajilni mizi celi čas pogreba in solski otroci so prišli k pogrebni sveti maši. — Blaga pokojnica naj v miru počiva!

ZA POSPEŠITEV KATOLIŠKEGA DNEVNIKA SO DAROVALI:

Mr. A. Kotarich, Detroit, Mich.	\$10.00
Mrs. Mary Hoge, Bridgeport, O.	5.00
Mrs. J. K. Cleveland, O.	3.00
Miss A. Porenta, Milwaukee, Wis.	2.00
Mr. A. S. Cleveland, O.	2.00
Neimenovan, La Salle, Ill.	2.00
Neimenovan, Eveleth, Minn.	2.00
Mr. Paul Petrič, Chicago, Ill.	1.00
Neimenovan, Chicago, Ill.	1.00
Mr. A. Bartnikar, Akron, O.	1.00

Vsem darovalcem najlepša hvala! Dal Bog mnogo posnemačev!

Upravništvo "Edinosti."

V NEDELJO POPOLDNE.

16 po bink. — Jez. ozdr. vodenič.
člov. Luk. 14.
Nedelja — Marija Mercedes. Gerhard.
Ponedeljek — Kleofas, učenik.
Torek — Ciprijan in Justina, muč.
Sreda — Kozma in Damjan.
Četrtek — Venceslav, muč.
Petek — Mihael Nadangelj.
Sobota — Hijeronim, duh. cerkv. uč.

SV. KRST. — PODELJEVANJE IN UČINEK SV. KRSTA.

Sv. krst je prvi in najpotrebnejši zakrament, v katerem se človek z oblikanjem z vodo v imenu Presv. Trojice duhovno prerodi in očisti vseh pred krstom storjenih grehov. Sv. krst imenujemo prvi zakrament, ker ne moremo prejeti nobene drugega zakramenta, ako nismo krščeni; imenujemo ga najpotrebnejši zakrament, ker nikdo ne more priti v nebesa, če ni prejel sv. krsta, tudi če to ni njegova lastna krivda.

Sv. krst se podeli lahko zasebno ali pa slovesno. Zasebno, kadar je nujna sila, sicer se podeljuje vedno slovesno. V nujni sili sme vsakdo krstiti. Imeti mora edino le namen, da hoče krstiti, kakor predpisuje sv. Cerkev, da rabi naravno vodo in med oblikanjem izgovarja sledeče besede: “Jaz te krstim v imenu Očeta in Sina in sv. Duha.”

Učinki sv. krsta so trojni: (1) Zadobimo odpuščanje vseh pred krstom storjenih grehov, ne samo podedovanega greha in odpuščanje kazni, ki smo jih za greh zaslužili, (2) prejmemo posvečujočo milost božjo, s katero so združene tri teološke čednosti: upanje, vera in ljubezen, in druge milosti in darove od sv. Duha; (3) vtisne se naši duši neizbrisljivo znamenje, da smo otroci božji, dediči nebeskega kraljestva, bratje Jezusa Kristusa, udje sv. katoliške Cerkve. To znamenje, da smo bratje Jezusa Kristusa, nas dela podobne Jezusu Kristusu, edinemu Sinu božjemu.

Ker je sv. krst neobhodno potreben k zveličanju, morajo stariši skrbeti, da se njihovi otroci čimprej krstijo. Če predolgo odlašajo, postane to odlašanje lahko smrten greh. Kako hvaležni moramo biti za milost sv. krsta, če pomislimo, koliko milijonov ljudi živi na svetu, ki niso krščeni. Ko je prišel škof Baraga na obisk v svojo domovino, pokleknil je v župnijski cerkvi v Dolenjskem, kjer je bil krščen, pri krstnem kamenu in se

goreče zahvalil za milost sv. krsta. Hvaležnost za to milost pa bomo mi pokazali, če bomo res krščansko živeli in obljube, ki so jih naši botri v našem imenu pri sv. krstu storili, zvesto spolnjevali.

APOLOGETIKA.

27. — Božja modrost.

Ugovor: Če bi bil res kak moder Bog, bi ne bilo na primer na svetu marsikaj tako narobe in brez namena urejenega; večji del cvetja na primer odpade, ne da bi obrodilo sad, kar je namen cvetja.

Odgovor: Po tej trditvi bi torej na jabolčnem drevesu ne smelo biti več cvetja kakor je sadja. Postaviti bi bilo treba torej ob vsakem vetru in vsakem viharju “angela varha” z dežnikom, ki bo pazil, da ne bo kak cvet brez potrebe odletel.

In če pričnejo čebele, metulji in druge žuželke letati po cvetju, bo treba kakoga policaja, da jih bo odgnal, ker sicer bi napravile preveč škode.

Gotovo si nikdo ne želi, da bi na primer cvetele buče na hrastih, ker bi bila res prevelika škoda, ko bi mu pri popoldanskem spanju padla buča na njegov “modri” nos . . .

IZDATKI DAROV IZ PREMOGARSKEGA SKLADA.

Za pomoč iz premogarskega sklada smo prejeli sledečo prošnjo:

PROŠNJA:

Verjemite, da če bi ne bil potreben, da ne bi prosil. Lansko leto nismo tu pri nas delali več kot en ali dva dni na teden. Februarja meseca še pet celih dni nismo delali. V marcu smo delali komaj dva tedna, to je vse. Za podporo v stavki sem prejel od unije samo \$5.00. Pa še vse bi bilo, da mi ni žena zbolela in da mi ni aprila en otrok umrl, zakar še danes dolgujem. Torej vidite, da sem bil dosti nesrečen. Zatorej se obračam na Vas, ako je Vam mogoče kaj darovati iz premogarskega sklada.

Se Vam zahvaljujem že v naprej in s pozdravom in odličnim spoštovanjem ostajem udani

Frank Drnach, Granville, Ill.

Prizadetemu rojaku smo darovali iz sklada za revne premogarje svoto \$10.00.

V skladu se je nahajalo po zadnjem objavljenju v tem listu . . . \$38.53
Odišeti dar Frank Drnachu

iz Granville, Ill. 10.00
Ostane še v skladu za rev-

ne premogarje: \$28.53

Potrnilo prejetega daru.

Granville, Ill. — Cenjeno uredništvo “Edinosti”: — Vam dam naznanje, da sem prejel \$10.00 dne 10. septembra, zakar se Vam prav srčno zahvaljujem. Tistim pa, ki so si sebi pritrkali, da so nam majnarjem pomagali, naj pa Bog stotero poplača. Tudi majnarji bomo pripravljeni vsakemu pomagati, kačar bodo drugi delavci v enakem položaju. Pozdrav vsem čitateljem “Edinosti”.

Frank Drnach, Granville, Ill.

Opomba ured. — Ako je še kje kakka podpora potrebna premogarska družina, naj se javi. Ta sklad je bil nabran za revne premogarje, da se med nje razdeli.

SLOVANSKI ORLOVSKI TABOR V BRNU.

(Nadaljevanje.)

Med gromovitimi “živio”-klici se je razvil sprevod, na čelu mu godba in orlovski prapori iz Račovaljic, Tržiča, Konjic, Št. Petra (Ljubljana) in zastave akademije zagrebačke. Občinstvo nas je navdušeno pozdravljalo, z oken so obsipali sprevod s cveticami, mahali z robci. S kakšnim navdušenjem so nas Jugoslovane sprejemali, kaže dejstvo, da so celo nasprotniki, ki so od začetka hladno opazovali sprevod, začeli pozdravljati Jugoslovane. Čehi so nam pozneje izjavljali, da je naš navdušenje in samozavestni nastop poživil vse Brno in spravil celo mesto na noge.

Tekme v petek in v soboto ter izlet v Pragi.

Drugi dan v petek so se začele na telovadišču (stadionu) tekme med narodi. Tekme so se udeležile izbrane tekmovalne vrste Čehoslovakov, Jugoslovancev, Švicarjev, Belgijcev, Francozov, Amerikancev. Zmagali

NAZNANILO VSEM JUGOSLOVANSKIM PODANIKOM!

Generalni Konzulat, kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Chicagu, naznanja, da bo premestil svoj urad dne 1. oktobra t. l. na naslov: 936 North Michigan ave, Chicago, Ill. Vsi, ki bodo imeli opravka z Jugoslovanskim konzulatom od prvega oktobra naprej, naj se obračajo na novi naslov in ne več na stari na Dearborn ulici.

Generalni Konzulat kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Chicagu, Ill.

so Jugoslovani! Netelovadci so napravili izlet v okolico Brna, posebno v Macoho, slovitno podzemeljsko votlino, podobno naši Postojnski jami. Oddelek te jame je preplavljen z vodo, tako da se morajo obiskovalci jame voziti po njej s čolni. 103 Jugoslovancev, po večini Hrvatov in 20 Slovencev, nas je šlo v petek v zlato Prago, odkoder smo se šele vrnili v soboto ponoči. V Pragi so poprejšnji dan, v četrtek, čakali prški Orli z godbo in zastavami na kolodvoru na Jugoslovane, a žal nismo tisti dan vsled zamude vlaka prišli. Drugi dan nas niso slovesno sprejeli, a pokazali nam tem večjo ljubeznjivost, ko so nas vodili po Pragi in preskrbeli prenočišča. Videli smo Hradčane, prestolni grad starih čeških kraljev, Belvedere, galerijo slik in ogledali si vse druge znamenitosti mesta. Našo posebno pozornost je vzbujala ura na stolpu na stari mestni hiši. Vsako uro se pokažejo skozi lino vsi 12 apostoli, med tem pa zvoni smrt, ki je upodobljena pod uro, z zvončkom in opominja s tem Pražane na minljivost vsega posvetnega.

Nedeljski obhod po mestu.

Z veliko napetostjo je vse pričakovalo nedeljski sprevod po mestu, kjer se bi naj pokazala na zunaj moč in sila slovanskega Orlovstva. Točno ob 8. uri se je začel premikati sprevod. Vse ulice, ki so bile naprej določene za sprevod, so bile natlačene polne občinstva. Do 200.000 ljudi je čakalo na sprevod. Človek, ki je videl te ogromne mase, se je nehote prestrašil, kaj bo, ako nastane v taki ulici zmeđa ali panika.

Sprevod so otvorili Orli-vojaki, za njimi Orli-legionarji, nato je pa korakala godba. Sledili so glavni oddelki sprevoda. Za dvema avtomobiloma orlovska konjenica, za konjenico kolesarji, nato zopet konjeniki v narodnih nošah.

Narodne noše.

Pred orlovstvom so korakale češkoslovaške žene in dekleta v narodnih nošah. Slovakinje, Hanakinje v slikovitih, pestrih baftvah so dale celi skupini posebno lice. Bilo jih je nad 640. Tako lepe narodne noše imajo le na Slovaškem! Za njimi je šla mladina, dijakci, dijakinje, orlovski in orliški naraščaj.

Tuji gostje.

Navdušeno so pozdravljali tuje

goste. Anglija je poslala svoje zastopstvo. Številna in lepa je bila deputacija katoliških Belgijcev, ki jih je šlo v sprevidu nad 300. Na čelu jim je šel trobentaški zbor in prapori. Korakali so naglo, živo in drobno in odgovarjali na pozdrave v češkem in svojem domačem flamskem jeziku. Viharno je množina pozdravljala Francoze, ki jih je prišlo nad 300. Za njimi je prišlo 12 Švicarjev. Manjša zastopstva so poslali Ruska in Poljska, večje in najlepše pa je bilo zastopstvo kat. Amerike. Zastopani so bili tudi Holanci in Ukrajinci.

(Konec prihodnjic.)

(Nadaljevanje s. 1. strani.)

tudi v Carigradu in po celi Traciji proti vladam pod katerimi so sedaj. Vsi na skrivaj pripravljajo revolucijo proti zaveznikom in ob prvem poizkusnem napadu turških nacionalistov bodo začeli revolucionirati proti zaveznikom in njih oblasti. Vse te tajne zarote vodijo bivši turški častniki, ki so služili v zadnji svetovni vojni v turški armadi.

Prvi poizkus Turkov za enkrat bo, zavzeti Carigrad, Dardanele in Tracijo. Nato pa bodo poizkusili udariti v Mezopotamijo in Kurdistan, kjer ima Anglija svoj mandat. Pri tej ofenzivi, bodo gotovo sodelovale tudi ruske sovjetske čete, katere se baje že organizira po vzhodnih sovjetskih republikah, kot v Georgiji, Azerbajdžan, itd. Anglija to sluti, da ste Rusija in Turčija na tiho zgovorjene, da izpodrineta angleški vpliv na bližnjem vzhodu in Indiji, vsled tega tudi Anglija na vso moč hiti, da Turke pobije v prvih spopadih že za Carigrad in tako zbije Turkom vojni pogum za nadaljne vojne akcije v Mezopotamiji in drugje. Angliji gre za glavo. Turška ošabnost vsled začne zmage nad Grki prihaja tudi v duše egipčanov, ki že kažejo uporni duh do Anglije. Vsak trenutek zna počiti bomba revolucionarnega duha med njimi in Anglija bo imela za enkrat dela veliko več, kakor ga bo zmogla.

Računajoč na vse to, Anglija hiti na vso moč, da reši, kar se da rešiti. Kake korake bodo podvzeli glede naraščajočega položaja na bližnjem vzhodu ostali zavezniki, je za enkrat še uganka.

NIČ NE DE.

“Doto dobi hči šele po moji smrti.”

“Nič ne de, tedaj jo poročim za zdaj iz ljubezni.”

ZAKAJ TRPETI?

Revmatične, nevralgične in bolečine v mišicah so hitro odpravljene s primerno uporabo

PAIN-EXPELLERJA

Trnoviška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr. Glejte, da dobite prístnega — slavnega že več kot 50 let.

Zahtevajte SIDRO trnoviško znamko.

PRODA SE

dvonadstropna zidana hiša. Mesečno prinese \$95.00 najemnine. Vsa druga pojasnila dobite pri lastniku:

MR. GEORGE BOGOVICH
2129 W. 21st St. CHICAGO, ILL.

PRODA SE “ŠEŠTEVALNI STROJ”

(“Adding machine”)

Stroj je skoro nov in jako močno zgrajen. Je jako pripraven zlasti za društvene tajnike in sploh za vsakega, ki mora mnogo računati sestaviti in množiti. Stroj sešteva pravilno in natančno. Vam prihrani čas in delo in zraven Vam da pravilni in natančni račun. Proda se ga za zelo nizko ceno. Stroj se nahaja v uradu:

“EDINOSTI”

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

VSO ODPRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovrtnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljublamo, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za “VAŠ DENAR”!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

KNJIGE!

SLEDEČE KNJIGE DOBITE DO 30. SEPTEMBRA PO POSEBNO ZNIŽANI CENI.

ANGLEŠČINA brez učitelja v slovenskem jeziku, Sveta Genovefa, Spolnui zapovedi 400 strani.

Vse tri knjige dobite za \$1.00

o**o**o

SVETO pismo, Sveta ura, Sprejemnica društva krščanskih mater.

Vse tri knjige s poštnino \$1.25

o**o**o

ŽIVLJENJE našega Gospoda Jezusa Kristusa, Nebeška krona, Prst božji, Sveta Germana,

Vse štiri knjige s poštnino \$1.25

o**o**o

DVE slike, Rev. Meško, Franc Pirc, Friderik Baraga, Prilike patra Bonaventure.

Vse štiri knjige s poštnino \$1.25

o**o**o

PRIJATELJI poštenega berila požurite se in naročite te knjige. — Naročnino pošiljajte na:

AVE MARIA

1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

LAKOMNIK.

Ksaver Meško.

Le enega sta se bala. Starec je izgovoril včas, v trenutkih zanišljenosti in srčne ginjenosti, to bojažen: „Kaj počnem, če bi umrla ti pred menoj?“ Starka se je prestrašila, takoj so se ji ovlažile oči: „Ko bi le ti ne umrl pred menoj! Kaj naj jaz sama, sirota stara! A Bog ne bo pripustil.“

Naposled sta si potolažila in pomirila srce s starim: „Bog bo že naredil, da bo vse prav.“

A zdaj? Glej, kakor bi bilo čez noč prišlo v srce grenko, straščeče spoznanje: „Pa sva res zapuščena, samotna in slabotna.“

Zasmilila sta se samima sebi.

„Res, vse življenje sva delala in vlekla kakor vol v jarmu. In še zdaj, na večer življenja, ni odpočitka. In nikogar nimava, ki bi nama kaj storil, nama v sili malo postregel. O Bog, do smrti se bova tako pehala. In za koga, za koga?“

„Brez nič ni nič,“ je pomišljal Tratar. In je pričel z darovi. Poslal jima je zdaj putrih jabolčnika, zdaj hleb kruha, zdaj kos pogače za nedeljo, kadar so klali, kašinih kolin za večerjo. „Si že zaračunim,“ je preudarjal na tihem in se je veselil, ko je čutil, da gre seme, ki ga je sejal z besedami, bolj in bolj v klas, odkar primaka in pomaga z čarovi.

Ob mrzlih zimskih dneh, ko je bila pot doli do studenca dolg, ozek pas svetlega ledu, je pošiljal Tratar deklo, da je prinašala starcema vode iz globeli. „Saj sama ne moreta. Še pade kateri na tem steklu in si zlomi roko ali nogo.“

Črešnikova sta se čudila.

„Misli sva, glej, da je trd človek, ta novi Tratar, ker ljudje toliko govore. Pa ga res sodijo krivo.“

„So mu pač nevoščljivi, ker je hlapec postal kmet. Saj poznaš svet, Peter.“

S hvaležnostjo sta se spominjala njegovih dobrot, pela sta mu hvalo in zahvalo z besedami in v srcih.

A nekoč je nenadoma udarilo v dremajoča, verno zaupajoča starčka. Tedaj, ko je Tratar prvič izpovedal in izdal skrivno misel svojega črnih naklepov polnega srca: „Kaj če bi dala meni? Za lep denar, mislim. In skrbel bom po vesti in pravici za vaju do smrti.“

Tedaj sta pač na široko in preplašeno odprla zaspane, po lepih do-tedanjih besedah zameglele in sanje zazibane oči.

„Da bi dala hišo in grunt? V tuje roke? Kako pa to?“

„Saj bi ne bilo darovano. Dobro vama plačam. In bolj brez skrbi in brez dela bosta živela, ko sta do zdaj. Jaz poskrbim za vaju do smrti.“

„Ne, ne!“ sta se branila vsa zmedena in plašna. „Da bi kar prodala? Vse: hišo, njivo in travnik? Morda celo kravo in svinje? Kako to? Tratar, ti se šališ?“

A Tratar se resnično ni šalil.

„A če umrta,“ je udaril naravnost in brezobzirno, ne da bi ga naj-manj težila ta brezsrčnost in se mu smilila boječa zbežanost starcev. „Pa vendar ne poneseta hiše in polja s seboj? In za koga se naj pehata do smrti? Ali imata otroke, ki so siromašni in potrebni? Niti bližnjih so-rodnikov nimata. Za koga torej? In kdo bo vama kaj storil v sili in v potrebi? Jaz, glejta, pa bi lepo poskrbel za vaju: Plačam pa vama tudi čobro.“

Huje in huje zbegana sta postajala starca ob tem novem, ki je ne-nadoma treščilo v nju. V srcih, v mislih v vseh besedah sta postala dru-gačna: vsa nemirna, vsa polna skrbi.

„Kaj bi? Kako bi?“ sta pretarnala včas ves dan. Nikoli do tedaj ni bilo toliko skrbi v hiši, toliko govorjenja in ugibanja, toliko načrtov in sklepov, ki sta jih takoj zavrgla, komaj da sta se odločila zanje, a sta jih v prihodnjem hipu že spet ogledovala od vseh strani, bi li, ne-bili vendarle še najboljši.

Hrepenenje Tratarjevo pa je rastlo. Lotevala se ga je težka, bolna nepotrpežljivost in nestrpnost.

„Kdaj jo vendar dobim? Kaj vruga pa je na tej beraški bajti, da se bojita za njo kakor za zlat grad?“

V mraku, kadar je opravil pri živini, ali po večerji je večkrat sto-pil gori na klanec, od koder je lepo videl sosedo. S sevajočim, hrepe-ne-čim in lačnim pogledom je strmел doli na hišico. Mežikala mu je z majh-nimi, slabo razsvetljenimi okni, kakor da ga napol draži in zasmehuje, napol prosi: „Ali me vidiš? Kdaj, misliš, da bom tvoja? Morda pa ni-koli. Saj imaš svojo, večjo in ponosnejšo. Pusti pri miru mene, siroto.“

Prepričajte se!

Da mi resnično izdeluje-mo najkрасnejše ženitovanj-ske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela toč-no in po najzmernejših ce-nah.

Vsem se priporočam.

NěmčecK

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

Razljutil se je Tratar v takih hipih.

„Pa boš vendarle moja!“

Včas ob večerih, temnih kakor v peklу, se je splazil in prikradel povsem doli do bajte. Skril se je za vogel kakor tat, ki preži na lepo pri-ložnost za greh, ali se je tesno prislonil ob hladno deblo jablane in je prisluškoval. Ob nekaterih večerih je slišal iz sobe posamezne besede, polne žalosti, vzdihom podobne. Ob drugih mu je zazvenel na napeto uho razburjen, glasen dvogovor, iz katerega je spet in spet odmevalo tesno vprašanje: „Kaj naj storiva? Ali naj dava? Ali naj ne dava?“

Tratar, previden in zvit lovec, je tuhtal dalje: „Česar ne zmore beseda, zmore pijača.“

In je pogostoma vabil Črešnika k sebi na dom. Starec, že ves v mre-žah prekanjenega lovca, že napol premagan od zvitega nasprotnika, je prihajal. Zakaj pusto in dolgočasno se mu je dozdevalo doma, da v prešnjih časih nikoli tako.

Tratar se je razgovarjal z njim na dolgo in na široka, šalil se z njim, obenem pa ga je gostil z žganjem, z močnim, doma žganim črni-čevcem in brinjevcem.

Kadar je bil starec že mehak in v rožent razpoloženju, je vzel Tratar spet kist živih besedi in mračne barve težkega življenja in trp-ljenja. Ni se utrudil, ko je slikal starčku težave in križe, ki jih je oku-sil, ko je robotal z eno vse dolgo življenje tem strmim, slabo rodečim hribom. In najhujše, ju li še ne čaka? V samotni, v slabotni starosti ju čaka! — Naj premisli, naj preudari. In čemu vse to, čemu? V zapeček bi lahko sedla in si odpočila, v miru in brez skrbi. Skrbel bi že on, Šimen Tratar.

Tako živo, tako bujno je slikal, da so drsele starcu solze po licih.

„Prav praviš, Šimen. Resnične kakor evangelij so tvoje besede: ves čas slabo in hudo! In še slabše, še hujše naju čaka. O ti mili Bog v ne-besih!“

Prodati se mora ta teden

Prodati se mora ta teden lota na 22. Place, pol bloka od slovenske cerkve.

Za podnizno ceno \$550.00.

Oglasite se pri

FRANK KOSMAČU

z Emil Bacener, 2116 West 22. Str.

Telefon 2 Canal: 2138.

BENJ. EICHHOLZER

FOREST CITY, PA.

Se priporoča vsem Slovincem v Forest City in okolici pri nakupo-vanju razne železnine in kuhinjskega pohištva. Imamo največjo za-logo razne železnine, kuhinjskega pohištva in raznovrstnega orodja. Ker naročamo blago v veliki množini, zato smo tudi v stanu nuditi občinstvu najnižje cene pri našem blagu. Zato, kadar potrebujete raz-ne železnine, kuhinjskega pohištva in drugih raznih stvari, pridite in izberite si tako blago v naši trgovini, kjer se lahko pomenite v vašem lastnem materinskem jeziku, z našim Mr. Joseph Kamen-om, kateri bo vam postregel po svoji najboljši moči.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovina razne železnine in pohištva

527 Main Street,

Forest City, Pa.

BREZ UČITELJA

se naučite angleškega jezika sami ako si kupite

SLOVENSKO-ANGLEŠKO SLOVNIČO

katera obsega:

Prv idel: Glasoslovje.

Drugi del: Obliskoslovje.

Tretji del: Vaje.

Četrti del: Pogovori iz vsakdanjega življenja.

Peti del: Slovenski-Angleški Besednjak.

Šesti del: Vprašanja in odgovori, ki jih mora znati ko prosi za državljski papir.

V besednjaku je natančno pojasneno, kako se pišejo an-gleške besede in kako se jih mora pravilno izgovarjati. Iz te knjige se lahko vsak nauči angleškega jezika brez vsakega učitelja.

Knjiga je trdo vezana in ima 250 strani. Cena s poštnino samo 90c.

AVE MARIA,

1849 West 22nd Street.

Chicago, Ill.

GOSPODINJE POZOR!

Pravkar smo prejeli nekaj knjig

VARČNA KUCHARICA.

To knjigo je sestavila za Slovenske kuharice

MARIJA REMEC.

Knjiga je zelo velike važnosti za kuharice, ker pove kako se z malimi stroški naredi umetna in okusna jedila.

Knjiga je trdo vezana in stane 95c.

Ker jih je v zalogi le omejeno število, pišite po njo ta-koj na:

„AVE MARIA“,

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Naši zastopniki(ce).

Naš glavni in potovalni zastopnik za vse naše liste je Mr. Leo Mladich iz Chi-cago, Ill. On je pooblaščen pobirati na-ročnino za naše liste in vse kar je v zve-zi z našimi listi. Je pooblaščen tudi po-oblaščeati po naselbinah nove zastop-nike in zastopnice.

LOKALNI ZASTOPNIKI(CE).

San Francisco, Calif.—Mrs. Lena Petrick
Denver, Colo.—Mr. Jos. Pavlakovič
Pueblo, Colo. in okolico.—Rev. P. Cyril Zupan, O.S.B. in Mrs. Jos. Meglen.
Indianapolis, Ind. in okolico.—Mr. Louis Komlanc.
Roston, Md. in okolico.—Mr. Jernej In-tihar.
Calumet, Mich. in okolico.—Mr. J. Mu-sich in Mrs. Frances Plautz.
Iron Mountain, Mich. in okolico.—Mr. A. Berce.
Detroit, Mich. in okolico.—Mrs. A. Banks.
Bridgeport, Conn. in okolico.—Rev. M. J. Golob.
Rothbury, Mich. in okolico.—Mr. Ru-dolf Snediar.
St. Louis, Mo. in okolico.—Mr. John Mi-helich.
Frontenac, Kans. in okolico.—Mr. Mar-tin Chancel.
Kansas City, Kans.—Mr. Peter Majerle.
East Helena, Mont. in okolico. — Mrs. Frances Ambro.
So. Omaha, Neb.—Mrs. M. Petrasich.
Brooklyn, N. Y.—Mr. Jos. Skrabe.
Newark, N. J.—Mrs. Johana Mevzek.
New York, N. Y.—Very Rev. Benigen Snaj O.F.M.
Thomas, W. Va.—Mr. John Lahajnar in Mrs. J. Bulich.
Valley, Wash.—Mrs. Mary Swan.
Rock Springs, Wyo.—Miss Apolonia Mrak.

ILLINOIS.

Aurora, Ill.—Mrs. M. Vesel.
Chicago, Ill.—Mr. Leo Mladich in Mr. A. Glavach.
Joliet, Ill.—Mr. Marko Bluth, Mr. Jos. Muhich, Mr. Paul Laurich in Mr. J. N. Vranichar.
Rockdale, Ill.—Mrs. M. Kastelic.
La Salle in Oglesby, Ill.—Mr. F. Mišjak.
North Chicago in Waukegan, Ill.—Mr. J. Drashler.
Springfield, Ill.—Rev. F. S. Mažir in Mrs. C. Andrews.
Bradley, Ill.—Mr. M. Smoley.

MINNESOTA.

Aurora, Minn.—Mrs. M. Smolich.
Biwabick, Minn.—Mr. Frank Globokar.
Chisholm, Minn.—Mrs. Barbara Globoč-nik, Rev. J. E. Schifferer in Mr. John Strle.
Ely, Minn.—Mr. J. Otrin, Mrs. Val. Ma-ren in Mr. Jos. Peshel.
Eveleth, Minn.—Mrs. Frances Grego-rich in Mrs. M. Gorjanc.
Greaney, Minn.—Mrs. U. Babich.
McKinly, Minn.—Mrs. A. Hegler.
New Duluth, Minn.—Rev. A. Pirnat in Mr. M. Špehar.
Rice, Minn.—Rev. John Trobec.
Tower in Soudan, Minn.—Mrs. F. Lou-sin.
Virginia, Minn.—Mrs. Rosie Tishel.

OHIO.

Barberton, Ohio.—Mr. Frank Zupantič, Mr. Joseph Lekšan.
Newburg, Ohio.—Rev. J. J. Oman, Mr. Jakob Resnik.
Cleveland, Ohio.—Mr. Frank Suhadol-nik, Mr. Anton Strniša, Mr. Joseph Meglich, Mr. Rudolph Cerkenik, Rev. J. Miklavčič, Mrs. Ivanka Ga-spári.
Bedford, Ohio.—Mr. Frank Stavec.
Collinwood, Ohio.—Mr. John Mesec.
Nottingham, Ohio.—Miss Mary Mevzek.
Lorain, Ohio.—Miss Frances Bombach.

PENNSYLVANIA.

Ambridge, Pa.—Mrs. Jennie Svegel.
Beading, Pa.—Mr. N. Simonič.
Braddock, Pa.—Mr. Joseph Lesjak.
Bridgeville, Pa.—Miss Elizabeth Pogač-nik.
Burdine, Pa.—Mr. John Krek.
Canonsburg, Pa.—Mr. Mihael Tomšič, Mr. John Pelhan, Mrs. Mary Bevc, Miss F. Mohorič.
Forest City, Pa.—Mrs. Anna Grčman, Miss Mary Svete.
Johnstown, Pa.—Mr. Andrew Tomec.
Olyphant, Pa.—Miss Mary Zore.
Pittsburgh, Pa.—Mr. John Golobič, Mr. J. Bojanc, Mr. Geo. Weselich.
Steelton, Pa.—Mr. Anton Malesich.
So. Bethlehem, Pa.—Mr. J. Koprivšek.

WISCONSIN.

Milwaukee, Wis.—Mr. J. Jenko, Miss Mary Mohorko in Mr. Steve Hojnik.
Sheboygan, Wis.—Mr. M. Progar in Mr. John Udovich.
Willard, Wis.—Rev. J. Novak in Mr. Fr. Perovšek.
Racine, Wis.—Mr. Martin Novak.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.
Prevzamem barvanje hiš zunaj in zne-traj, pokladam stenske papir.
Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojakal